

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НІЖИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИКОЛИ ГОГОЛЯ
Факультет педагогіки, психології, соціальної роботи та мистецтв
Кафедра вокально-хорової майстерності
Кафедра інструментально-виконавської підготовки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор університету
Олександр САМОЙЛЕНКО
«23» січня 2024 р.

ПРОГРАМА
підсумкової атестації
«Публічна демонстрація кваліфікаційної роботи»
для здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітня програма: Музичне мистецтво

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво

Форма навчання: денна

Затверджено на засіданні кафедри вокально-хорової майстерності протокол № 10 від 16.01.2024р.

Затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської підготовки протокол № 6 від 22.12. 2023 р.

Затверджено Вченою радою факультету педагогіки, психології, соціальної роботи та мистецтв протокол № 6 від 23.01.2024 р.

Пояснювальна записка

Програма комплексної кваліфікаційної атестації розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю: 025 «Музичне мистецтво» галузі знань: 02 Культура і мистецтво для денної та заочної форм навчання.

Метою підсумкової атестації бакалавра є встановлення відповідності програмних результатів навчання професійної підготовки випускника освітньої програми «Музичне мистецтво», вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що мають сприяти його конкурентоздатності на ринку праці та продовженню освіти в магістратурі.

Завдання підсумкової атестації: оцінити рівень практичної і теоретичної підготовки випускників до виконання професійних завдань; визначити готовність кожного випускника до різних видів професійної діяльності: художньо-творчої, педагогічної, організаційно-управлінської, музично-просвітницької, тобто, встановити наявність загальних та професійних компетентностей випускників, відповідно до стандарту вищої освіти.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК18. Здатність працювати в команді.
- ЗК19. Здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації, здатність учитися протягом життя і опановувати сучасними знаннями.

Фахові компетентності:

- ФК1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
- ФК2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
- ФК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

- ФК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- ФК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- ФК8. Здатність здійснювати диригентську діяльність.
- ФК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- ФК11. Здатність оперувати професійною термінологією.
- ФК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- ФК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- ФК14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
- ФК17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології виконавської, диригентської діяльності.
- ФК19. Здатність креативно підходити до розв'язання завдань у сфері професійної діяльності.
- ФК20. Здатність працювати у творчому колективі.
- ФК21. Здатність розвивати художньо-творчий потенціал учнів та презентувати їх досягнення.
- ФК22. Здатність комунікувати у віртуальному просторі.

Форма проведення підсумкової атестації.

Атестація здобувачів бакалаврського рівня за спеціальністю: 025 «Музичне мистецтво» здійснюється у формі публічної демонстрації кваліфікаційної роботи (концертного виступу), що пов'язаний з тим чи іншим видом виконання сольної/ансамблевої програми, у ході якої випускник повинен продемонструвати практичні навички володіння співацьким голосом, музичним інструментом, диригентською технікою, уміння виконувати музичні твори та створювати яскраві художні образи.

Підсумкова атестація передбачає перевірку досягнень **результатів навчання** визначених державним стандартом та освітньою програмою, а саме:

- ПРН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.
- ПРН2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого / хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.
- ПРН3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.
- ПРН4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
- ПРН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
- ПРН6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- ПРН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
- ПРН10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.

ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

ПРН16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.

ПРН18. Володіє педагогічною технікою, культурою педагогічного спілкування, прийомами професійно-педагогічного самовдосконалення та усвідомлює необхідність навчання впродовж всього життя.

ПРН19. Знає і розуміє основні тенденції сучасної вітчизняної та зарубіжної мистецької педагогіки та музичного виконавства.

ПРН20. Уміє використовувати інформаційні технології у власній музично-педагогічній та художньо-творчій діяльності.

ПРН21. Здатний здійснювати художньо-просвітницьку діяльність, зберігати регіональні традиції, популяризувати і примножувати національну культуру в Україні та поза її межами.

ПРН22. Здатний реалізовувати принципи гуманізму в професійній діяльності та керується ними в повсякденному житті

ПРН23. Демонструє уміння професійної комунікації державною мовою в усній та писемній формах, виявляє здатність послуговуватися фаховими термінами в ході професійного спілкування; здатний застосовувати знання про мовлення в роботі над вокально-хоровими творами.

До атестаційних випробувань допускаються студенти-випускники, що успішно завершили навчання в повному обсязі освітньої професійної програми за обраним фахом.

Підсумкова атестація здійснюється екзаменаційною комісією, яку очолює голова – провідний фахівець в галузі музичного виконавства.

Основними функціями екзаменаційної комісії є: визначення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь та інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Рішення атестаційної комісії приймаються на закритих засіданнях простою більшістю голосів членів комісії, які беруть участь в засіданні, при обов'язковій присутності голови комісії.

Результати захисту випускної кваліфікаційної роботи оголошуються публічно.

Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо та /або відео фіксацію процесу атестації.

Частина 1.

Публічна демонстрація кваліфікаційної роботи для профілізації для профілізації «Вокально-хорове мистецтво»

Публічна демонстрація кваліфікаційної роботи, яка проводиться у формі концертного виступу, передбачає виконання студентом-випускником п'яти вокальних творів та диригування двох хорових творів (з супроводом та а'cappella) навчальним академічним мішаного хором (Молодіжний хор «Світич»).

Програми з сольного співу та диригування хором повинні бути побудовані за принципом контрасту: жанрового, стильового, фактурного, ідейно-образного.

Твори, відібрані для державної атестації, повинні відзначатися глибиною художнього змісту, різноманітністю вокальних та диригентських технічних завдань, високим виховним потенціалом, з урахуванням творчого потенціалу й естетичних потреб студента та відбивати результати формування індивідуальної освітньої траєкторії майбутнього вокаліста – хормейстера, що сприятиме виявленню кращих рис творчої індивідуальності випускника.

При виконанні програми мають демонструватися вміння студента використовувати специфічні технічно-виконавські вокальні та диригентські прийоми для створення високо художньої інтерпретації вокальних та хорових творів.

Диригентське виконання передбачає наявність логічно осмисленого художнього задуму, сформованого в ході аудиторних занять. Для його повноцінної реалізації студентами повинні бути продемонстровані основні види вокальної та мануальної техніки, а саме:

- для сольного співу: осмислене звукоутворення, поставлене співацьке дихання, різні види атаки звуку, виразна артикуляція, ясна дикція, сценічний артистизм тощо;
- для хорового диригування: прийоми передачі звуковедення, графічна ясність метричних схем, обумовлена художніми завданнями; незалежність функцій рук; гнучке оперування диригентськими позиціями, планами, діапазонами відносно типу хорової фактури тощо.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОНЦЕРТНОГО ВИСТУПУ.

Публічна демонстрація кваліфікаційної роботи, яка проводиться у формі концертного виступу, оцінюється за наступними критеріями: музично-художнє трактування музичного твору; технічна оснащеність (володіння різними видами звуковедення, різноманітністю динамічних відтінків, специфікою темпових і ритмічних особливостей, культура сценічного виступу); ґрунтовне знання авторського нотного контексту; музикальність і артистизм.

ОЦІНКА 90-100 балів (відмінно) – ставиться за досконале виконання складної концертної програми, глибоке та яскраве трактування музичних творів; наявність досконалої виконавської техніки, артистизм та сценічну культуру і свободу.

ОЦІНКА 74-89 балів (добре) – ставиться за виконання, яке виявляє повне володіння студентом виконавською технікою, але якість виконання творів концертної програми не рівнозначна;

ОЦІНКА 60-73 балів (задовільно) – ставиться за не достатньо виразне виконання музичних творів, наявність вокальних та диригентських технічних проблем. У

концертній програмі не проявляється артистизм, сценічна свобода, технічні можливості виконавця не відповідають характеру твору;

ОЦІНКА 1-59 балів (незадовільно) – ставиться за слабку співацьку та диригентську техніку, значні помилки у відтворення інтонаційно-поетичного авторського контексту, відсутність концептуальної інтерпретації музичних творів.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТВОРІВ ДЛЯ СОЛЬНОГО СПІВУ

Високі голоси

Народні пісні

Обробка П. Бойченка «Гандзя», «Зелененький барвіночок»

Обробка М. Дремлюги «Ой, віддали мене»

Обробка А. Єдлічки «Хусточка моя»

Обробка Д. Задора «Ой Іване, Іване», «Гаданочка»

Обробка В. Заремби «Така її доля»

Обробка С. Карпенка «Ой, поїхав мій миленький до млина», «Казав милий - перстень дам»

Обробка О. Кауфмана «Болить моя голівонька», «Спать мені не хочеться», «Коло гаю походжаю», «Ой, не світи, місяченьку», «Нащо мені чорні брови», «Ой, на гору козак воду носить»

Обробка Л. Колодуба «Коліскова», «На березку у ставка», «Чом, чом не прийшов», «Стоїть козак край воріт»

Обробка М. Колесси «Ой, горами волоньки»

Обробка О. Коціпинського «Кажуть люди, що щаслива», «Ой як тужить серце моє.

Обробка М. Лисенка «Дощик, дощик», «Чумарочка, рябесенька», «Ой ходила дівчина бережком», «Утоптала стежечку». «Ой, гай, мати», «Ой, джигуне, джигуне», «Та не жур, моя мати», «Ой, зійди, зійди ясен місяцю»

Обробка Б. Лятошинського «Ой, піду я лугом»

Обробка Г. Майбороди «Ой заграйте музики»

Обробка О. Сандлера «Чи я в лузі не калина була», «Ой джигуне, джигуне»

Обробка К. Скорохода «Вечір надворі»

Обробка Я. Степового «Утоптала стежечку»

Обробка Л. Ревуцького «Ой, ходить сон»

Обробка В. Уманця «Гомін, гомін по діброві»

Обробка О. Чишка «Чом, чом не прийшов»

Арії

Бах І. С. Арія «Сльози, стогін» з кантати № 21.

Беліні В. Арія Ельвіри з опери «Пуритани»

Векерлен Ж. «Пробудження» (пастораль), «Менует Екзоде»

Вериківський М. Арія Панночки з опери «Вій»

Гендель Г. Арія Альміри з опери «Рінальдо»

Джордані Дж. «Caro mio ben»

Доніцетті Г. Романс Неморіно з опери «Любовний напій»

Каваллі Ф. Аріетта «Ніжна любов моя»

Каччіні Дж. «Amarillis»

Лисенко М. Арія Одарки з опери «Різдвяна ніч»
Лисенко М. Арія Наталки з опери «Наталка Полтавка»
Лисенко М. Пісня Петра з опери «Наталка Полтавка».
Монюшко С. Думка Йонтека з опери «Галька»
Моцарт В. Арія Барбарини з опери «Весілля Фігаро», арія Керубіно
з опери «Весілля Фігаро», арія Сусани з опери «Весілля Фігаро»
Паїзієлло Дж. Арія «Tre giorni son che Nina» з опери «Прекрасна мельничиха».
Перголезі Дж. «Якщо любиш»

Романси та пісні

Алчевський Г. «Душа се конвалія ніжна».
Гріг Е. «Осінь», «Весняні квіти». «Пісня Сольвейг»
Данькевич К. «Чого являєшся мені у сні»
Кос-Анатольський А. «Жайворонок», «Лукашева сопілка», «Коли вітер віє»
Колодуб Л. «Тополя»
Косенко В. «Колискова», «Говори-говори»
Лисенко М. «Не дивися на місяць весною», «У гаю, гаю», «Ні, мамо, не можна»,
«Милованка», «Місяцю-князю». «Коли настав чудовий май», «Ой, одна я, одна, як
билиночка в полі», «Ой, зрада», «Оце тая стежечка»
Людкевич С. «Тайна»
Лятошинський Б. «Сирітка на зірку дивилася»
Майборода П. «Ти моя вірна любов»
Надененко Ф. «У долині село лежить», «Чого являєшся мені у сні»
Нижанківський М. «Прийди, прийди»
Підгорецький М. «Минають дні»
Россіні Дж. «Альпійська пастушка»
Стеценко К. «Стояла я і слухала весну»
Шамо Ю. «Пісня про щастя»
Шопен Ф. «Моя милованка», «Бажання», «Мазурка»
Шуберт Ф. «Форель»

Середні та низькі голоси

Народні пісні

Обробка П. Бойченка «В кінці греблі шумлять верби»
Обробка І. Вілінської «Одна гора високая, а другая низька», «Вечір на дворі»
Обробка В. Заремби «Дивлюсь я на небо»
Обробка В. Косенка «Взяв би я бандуру»
Обробка О. Коціпинського «Кажуть люди, що щаслива», «Ой як тужить серце моє»,
«Ой ти, дівчино»
Обробка С. Карпенка «Ой, поїхав мій миленький до млина», «Казав милий
- перстень дам»
Обробка М. Лисенка «Ой, гай, мати», «Ой, джигуне, джигуне», «Та не жур, моя
мати», «Ой, ходила дівчина бережком», «Ой, зійди, зійди ясен місяцю», «Казав мені
батько»
Обробка С. Людкевича «Ой, співаночки мої»
Обробка Б. Лятошинського «Мала мати одну дочку», «Ой, піду я до млина»
Обробка Л. Ревуцького «Їхав козак на війноньку»

Обробка Л. Ржецької «Терен, терен та не хміль», «І шумить і гуде»
Обробка К. Стеценка «Ой, чого ти дубе»
Обробка О. Чишка «Ой важу я, важу»

Арії

Бах І. С. Арія з кантати № 202
Вериківський М. Арія Насті з опери «Наймичка»
Верді Дж. Арія Жермона з опери «Травіата»
Гендель Г. Речитатив та арія Альцини з опери «Альцина»
Гендель Г. Арія «Dignare»
Гайдн І. Каватина Анни з ораторії «Пори року».
Глюк Х. Дві арії Орфея з опери «Орфей»
Гулак-Артемівський С. Каватина Султана з опери «Запорожець за Дунаєм»
Гуно Ш. Арія Зібеля з опери «Фауст»
Каріссімі Дж. «Vittoria, vittoria»
Лисенко М. Арія Остапа з опери «Тарас Бульба»
Майборода Г. Монолог Матері з опери «Арсенал»
Моцарт В. Концертна арія для альти
Перголезі Дж. Арія для меццо-сопрано із «Stabat Mater»
Страделла А. «Pieta Signore».

Романси та пісні

Алчевський Г. «Чого мені тяжко».
Барвінський В. «Щаслива будь», «Ой, поля ви, поля»
Білаш О. «Веселий дощ». «Явір і Яворина», «Цвітуть осінні тихі небеса», «Дзвенить у зорях небо чисте», «Журавка»
Безкоровайний В. «І сад зацвів».
Брамс І. «Ода Сафо».
Векерлен Ж. «Младая Флора».
Вериківський М. «Думи мої»
Верменич В. «Чорнобривці»
Гріг Е. «Стара мати».
Косенко В. «Вони стояли мовчки».
Лисенко М. «Смутної провесни», «Безмежнеє поле», «В грудях вогонь», «Минають дні», «Нічого, нічого»
Лятошинський Б. «Як почувеш вночі»
Майборода Г. «Димить туман»
Січинський Д. «Бабине літо», «Не співайте мені сеї пісн»
Стеценко К. «Ой чого ти, дубе», «Цар Горох»
Степовий Я. «Розвійтеся з вітром», «Ой три шляхи широкії», «Зацвіла в долині», «У долині село лежить»
Феніх Р. «Скажи мені правду»
Крем'є А. «Коли помирає любов»
Лисенко М. «Реве та стогне Дніпр широкий»
Нижанківський О. «О, не забудь»
Рожавська Ю. «Ой розпушу ж я мрії», «Ще холодні вітри не втихають»
Шуман Р. «Подснежник»

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТВОРІВ ДЛЯ ХОРОВОГО ДИРИГУВАННЯ

Список творів а'саррелла для диригування мішаним хором

- Укр. нар. пісня в обр. А. Авдієвського. «Діброво зелена»
Укр. нар. пісня в обр. М. Леонтовича «Чорнушко-душко»
М. Березовський. «Причасні вірші»
М. Вербицький. Хоровий концерт «Ангел вопієше»
Г. Верьовка. «Лорелей»
М. Дилецький. «Слава Отцю і Сину» та «Прийдіте, поклонімося» з «Літургії Іоанна Золотоустого»
Л. Дичко. Частини «Урочистої Літургії»
В. Зубицький. Частини з хорового концерту «Гори мої»
М. Леонтович «Тебе Бога хвалим»
М. Лисенко «Камо пойду от лица твоего, Господи» (псалом 138)
Є. Станкович «Русальські купала» з фольк-опери «Цвіт папороті».
Є. Станкович «Садок вишневий»
К. Стеценко. «Милість спокою» з «Літургії Іоанна Золотоустого»

Список творів із супроводом для диригування мішаним хором

- Дж. Верді. «Інтродукція» з опери «Набукко»
Г. Ф. Гендель. «Alleluja» з ораторії «Мессія»
Дж. Гершвін. Сюїта з опери «Поргі і Бесс»
А. Дворжак. «Stabat Mater» №3
К. Дженкінс. «Меса миру», «Sanctus»
В. Зубицький. Каната «Сім сльозин»
М. Лисенко. «Оживуть степа, озера» з кантати «Радуйся, ниво неполитая»
С. Людкевич. «Балада про Петруся і вельможну пані»
Л. Ревуцький. «Дід іде»
Л. Ревуцький. «Ой, чого ти почорніло»
М. Скорик. «Дивувалась зима» з кантати «Весна»
Дж. Раттер «Magnificat»
Дж. Россіні. «Inflammatum», №8 з «Stabat Mater»
Г. Форе «Libera me» (частина №6 з «Реквієму»)

СПИСОК

рекомендованої літератури

1. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) : підручник для музичних ВНЗ / видання третє, доповнене та перероблене. Київ, Видавець Бихун Ю. В., 2017. 218 с.
2. Бермес І. Українське хорове мистецтво як об'єкт наукових зацікавлень. *Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Одеса: Гельветика, 2022. Випуск 48. Том 1. С. 66–72.
3. Бондар Є. М. Художньо-стильовий синтез як феномен сучасної хорової творчості: монографія. Одеса: Астропринт, 2019. 388 с.
4. Гмиріна С. В. Психологічні аспекти формування вокально-сценічної компетентності майбутніх співаків. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Київ, Либідь. 2020. Т.2. С.80- 83.
5. Заверуха О. Л. Хорове письмо в системі категорій музикології ХХІ ст. Мистецтвознавчі записки. Вип. 33. Київ: НАКККІМ, 2018. С. 407–412.
6. Кириленко Я. О. Теоретичні та практичні засади диригентської підготовки: навч. посіб. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 108 с.
7. Колесса М. Ф. Основи техніки диригування. Київ : Музична Україна, 1981. 208 с.
8. Костенко Л. В., Шумська Л. Ю. Групові форми організації навчальної діяльності студентів у класі хорового диригування: методичні рекомендації. Ніжин : Видавництво НДУ ім. Гоголя, 2004. 24 с.
9. Костенко Л. В., Шумська Л. Ю., Шумський М. О. Диригентсько-хорова підготовка : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 300 с.
10. Костенко Л. В., Шумська Л. Ю. Формування хормейстерських умінь у класі хорового диригування. Ніжин : Видавництво НДУ ім. Гоголя, 2004. 25 с.
11. Костенко Л. Ю., Шумська Л. Ю. Методика викладання хорового диригування : навч. посіб. для магістрантів закладів вищої освіти – видання друге, доповнене та перероблене. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2019. 145с.
12. Маньковська О. Ю. Формування сценічної майстерності майбутніх співаків: аналітичний огляд. К.: Педагогічні науки. 2019. Вип. 3. С. 161–167.
13. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу. Хрестоматія. Навчальний посібник. Київ, 2021 р. 216 с.
14. Нарожна Н.І. Нові підходи до фахового навчання майбутніх хорових диригентів. Академічне хорове мистецтво України (історія, теорія, практика, освіта): колективна монографія / ред.-упоряд. О.М. Лігус. Київ: Видавництво Ліра, 2020. С. 124 – 134.
15. Осадча Т. В., Бацанюк, Н. В. Артистизм як фахова якість майбутнього виконавця. Наука і освіта. 2015. № 2. С. 79–83.
16. Петренко М. Б. Формування вокально-ансамблевої майстерності майбутніх диригентів хору. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Випр. 75, том 2. Запоріжжя: КПУ, 2021. С. 160–164.

17. Сіненко О. О., Остапенко Л. В. Проблеми дотримання ансамблевості при виконанні творів а cappella. *Імідж сучасного педагога. Вінок митців і мисткинь*. № 5 (182) 2018. ISSN 2522-9729 (online). С. 82–85.
18. Скоромний В.П. Аналітична робота диригента-хормейстера як запорука подальшої успішної творчої діяльності. *Академічне хорове мистецтво України (історія, теорія, практика): колективна монографія*. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. С.190–198.
19. Смирнова Т. А. *Хорознавство (історія, теорія, методика): Навчальний посібник*. Видання третє, доповнене. Харків: ХНПУ, «Федорко», 2018., 212 с.
20. Толстова Н. М. Методика формування готовності студентів до фахового самовдосконалення з постановки голосу на засадах міжпредметних зв'язків. Суми, ФОП Цьома С.П., Серія: Актуальні питання мистецької освіти та виховання, 2018. С. 189 –196.
21. Шумська Л. Ю. *Хорове диригування: навчальний посібник, видання друге*. Ніжин : Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 105 с.
22. *Академічне хорове мистецтво України (історія, теорія, практика, освіта): колект. Монографія/ [ред.упоряд. О. М. Лігус] Київ : Ліра – К. 2017. 220 с.*
23. Дудик Р. В. *Комунікативна культура диригента: Навчально-методичний посібник*. Івано-Франківськ, 2018.
24. Серганюк Л. І. *Методика аналізу хорових творів: навчально-методичний посібник*. Івано-Франківськ, 2015, 161 с.
25. Хоменко А. Б., Коробка В. І., Курсон В. М., Крутько Н. В. *Постановка голосу : навч.-метод. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2011. 128 с.*
26. *Українське хорознавство: хрестоматія / за ред. Шумської Л. Ю., Костенко Л. В. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 431 с.*

Частина 2.

Публічна демонстрація кваліфікаційної роботи для профілізації «Музично-інструментальне мистецтво»

Публічна демонстрація кваліфікаційної роботи для профілізації «Музично-інструментальне мистецтво» передбачає концертне виконання музичних творів на спеціальному музичному інструменті та диригування концертної програми з навчальним оркестром.

«Спеціальний музичний інструмент»

Метою екзамену є підсумкова перевірка набутих студентами систематизованих знань, виконавських умінь та навичок, необхідних для осмисленої самостійної роботи з музичними творами.

Публічна демонстрація кваліфікаційної роботи проходить у формі концертного виступу студентів із заздалегідь підготовленою концертною програмою, яка включає різноманітні за жанровими та стильовими ознаками музичні твори. Екзаменаційна програма студентів складається з п'яти творів, а

саме: поліфонічний твір, твір великої форми, розгорнута п'єса, два твори педагогічного репертуару.

Вимоги та критерії оцінювання виступів студентів
зі спеціального музичного інструменту:

1. Художня досконалість виконання:
 - а) інтонаційна, образна та драматургічна виразність;
 - б) жанрова, стильова характерність;
 - в) концептуальна визначеність.
2. Технічна досконалість виконання:
 - а) художня доцільність виконавських прийомів відповідно до засобів музичної виразності;
 - б) рівень технічної майстерності.
3. Артистизм, емоційність, сценічна свобода.

ОЦІНКА 90-100 балів (відмінно) – передбачає творчий підхід до виконання твору, тобто виконання є змістовно-емоційним. Власне емоційне бачення твору гармонійно пов'язане зі стилістичним авторським викладом. Певна оригінальність інтерпретаційних рішень знаходиться у межах виконавських норм та еталонів. У процесі виконання вносяться корективи, що не заважають загальному враженню. Технічні засоби виконання органічно підпорядковуються змісту твору. Студент виконує твір артистично й переконливо, що свідчить про наявність образного мислення, виконавського досвіду, мобільність та функціональність його ігрового апарату, широкий діапазон асоціативних зв'язків та відчуттів. Адекватна репродукція творів поєднується з аналітичним підходом.

ОЦІНКА 74-89 балів (добре) (74-89 балів) – виставляється за виконання, де створення виконавських гіпотез чи концепцій підпорядковуються тільки усталеним нормам, та обмежуються формально точним виконанням тексту. Спостерігається неточне виконання або відсутність деяких нефіксованих у нотах виконавських деталей авторського тексту (звуковидобування, інтонування, колористичні можливості музичного інструменту), що свідчить про недостатньо сформовані аналітичні та технологічні уміння. Незначні технічні помилки, що стосуються стабільності та віртуозності корегуються під час виконання і майже не псують загального враження від виконання твору.

ОЦІНКА 60-73 балів (задовільно) – відповідає виконанню, коли виконавська концепція лише наближується до усталених норм, спостерігаються значні стилістичні відхилення від оригінального авторського викладу. В процесі виконання відчувається обмеженість мобільності функціонального ігрового апарату і як слідство цього м'язова напруга, прикутість погляду виконавця до інструменту. Будь-яка технічна помилка короткочасно вибиває виконавця із образу і тим порушує загальне враження від виконання через неможливість миттєвого корегування власної репродукції твору. Виконання складає враження нестабільності і невибудованості по формі, а емоційність і артистизм є рецесивними.

ОЦІНКА 1-59 балів (незадовільно) – виконання, що відзначається відсутністю власної виконавської позиції та трактовки твору. Виконання супроводжується

багатьма текстовими та технічними помилками, постійним поверненням до попередніх побудов чи епізодів. Складається враження хаотичної подачі твору без ознак стилю та форми. Нерозвиненість мобільного ігрового апарату перетворює технічні епізоди на самоціль та вириває їх з контексту загального змісту твору. Виконання зводиться до некоректного, емоційно індиферентного.

Оцінка має бути комплексною і враховувати якість виконання згідно вказаним критеріям.

Орієнтовний список репертуару, що може бути використаний при складанні кваліфікаційних програм студентів

Баян (Акордеон)

Поліфонічні твори

1. Бах Й.-С. 2-х голосні інвенції (фа мажор, соль мажор, ре мінор)
2. Бах Й.-С. 3-х голосні інвенції (ля мінор, мі мінор, сі мінор, до мінор, ля мажор)
3. Бах Й.-С. ДТК Прелюдії та фуги (I т.) (до мінор, ре мінор, соль-дієз мінор, сі-бемоль мажор, сі мажор, ре мажор)
4. Бах Й.-С. ДТК прелюдії та фуги (II т.) (ре мінор, мі мінор, фа мінор, сі мінор, ре мажор, соль мажор)
5. Бах Й.-С. «Прелюдія з фугетою» (ре мінор, мі мінор)
6. Бах Й.-С. Французькі сюїти (до мінор, сі мінор, соль мажор)
7. Дудник А. «Хорал та фуга»
8. Журбін А. «Фантазія та фуга»
9. Муха А. «Прелюдія та фуга-скерцо»
10. Мюллер Т. «Фугета»

Твори великої форми

1. Власов В. «Сюїта для баяна»
2. Гайдн Й. Сонати – № 34 (мі мінор), № 35 (до мажор), № 36 (до-дієз мажор, № 37 (ре мажор), № 44 (соль мінор), № 49 (мі-бемоль мажор)
3. Журбін А. Сонати – № 1, № 2, № 3
4. Зубицький В. «Болгарський зошит»
5. Зубицький В. «Дитяча сюїта № 1»
6. Зубицький В. «Карпатська сюїта»
7. Кулау Ф. Сонатини
8. Моцарт В. А. «Рондо» № 485 (ре мажор)
9. Моцарт В. А. Сонати – № 272 (до мажор), № 280 (фа мажор), № 283 (соль мажор), № 310 (ля мінор), № 331 (фа мінор)
10. Моцарт В. А. Фантазії – № 475 (до мінор), № 397 (ре мінор)
11. Яшкевич І. «Соната в класичному стилі»

Оригінальні твори

1. Власов В. «На трійці», «На вечірці», «На ярмарку», «Експромт»
2. Мясков К. «Гумореска», «Маленьке рондо», «Експромт», «Дитячий альбом» (№ 1, № 2), «Роздум»
3. Підгорний В. «Альбом для дітей та юнацтва»

Бандура

Поліфонічні твори

Твори з елементами поліфонії:

1. Бах Й.-С. «Хорал»
2. Бах Й.-С. «Сарабанда»
3. Бах Й.-С. «Сициліана»
4. Бах Й.-С. «Ларго»
5. Бах Й.-С. «Фантазія ре мінор»
6. Бетховен Л. «Менует»
7. Гендель Г. «Сарабанда з варіаціями»

Поліфонічні твори

1. Бах Й.-С. – Кабалевський Д. «Маленька органна прелюдія та фуга соль мінор»
2. Бах Й.-С. «Органна прелюдія та фуга до мажор»
3. Бах Й.-С. «Органна хоральна прелюдія фа мінор»
4. Бах Й.-С. «Прелюдія ре мінор»
5. Бах Й.-С. «Прелюдія та фуга соль мажор»
6. Дремлюга М. «Прелюдія та фуга мі мінор»
7. Сейбер М. «Прелюдія та фуга ля мінор»

Твори великої форми

1. Невідомий автор XVIII-XIX ст. «Варіації на тему Моцарта»
2. Вівальді А. «Концерт соль мажор»
3. Бортнянський Д. «Соната до мажор»
4. Гендель Г. Ф. «Чакона»
5. Гендель Г. Ф. «Пасакалія»

Варіації

1. Мясков К. Концертні варіації для бандури з ф-но «Ой, п'є Байда»
2. Дремлюга М. «Варіації ре мажор»
3. Муха А. Варіації на тему укр. нар. Пісні «Взяв би я бандуру»
4. Баштан С. «Концертні варіації на тему укр. нар. пісні «Йшли корови із діброви»
5. Коломієць А. «Варіації на тему словацької пісні»
6. Кухта В. «Фантазія на тему українських пісень»

Оригінальні твори

1. Хоткевич Г. «Зоре моя вечірняя»
2. Мясков К. «Етюд-картина»
3. Дремлюга М. «Дума»
4. Незовибатько О. «Розповідь»
5. Кухта В. «Концертний етюд»
6. Верета Г. «Струмок»
7. Баштан С. «Мрія»

Твори у перекладенні для бандури

1. Альбеніс І. «Іспанський танець» (Пер. С.Баштана)
2. Барвінський Б. «Прелюдія» (Пер. П.Чухрая)
3. Гріг Е. «Пісня Сойвейг» з музики до драми «Пер Гюнт» (Пер. С.Баштана)
4. Бортнянський Д. «Соната сі-бемоль мажор» (Пер. С.Баштана)
5. Дворжак А. «Слов'янський танець» (Пер. Я.Орлова)

Вокальні твори

1. «Ой три шляхи широкії». Муз. Я. Степового, сл. Т. Шевченка
2. «О, не забудь». Муз. О. Нижанківського, сл. В. Масляка
3. «Не дивися на місяць весною». Муз М. Лисенка, сл. Л. Українки
4. «Ішов кобзар чистим полем». Укр. нар. пісня. в обр. М. Вериківського
5. «Тиха вода». Укр. нар. пісня. в обр. В. Войка
6. «Три поради» Муз. І. Шамо, сл. Ю. Рибчинського
7. Гулак Артемовський С. «Романс Оксани» з опери «Запорожець за Дунаєм»

Список рекомендованої літератури

1. Давидов М. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста: Навч. посібник для вищ. муз. навч. закладів. – К.: Муз. Україна, 1997. – 240 с.
2. Баштан С., Омельченко А. Школа гри на бандурі. – К.: Муз. Україна, 1984.
3. Кабачок В., Юцевич Є. Школа гри на бандурі. – Київ, 1958.
4. Опришко М. Школа гри на бандурі. (Загальна ред. А. Омельченка). – К.: Муз. Україна, 1967.
5. Штогаренко З. Кобзарський підручник. – К.: Вид-во канадського інституту українських студій, 1992.
6. Юцевич Ю. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. – Київ, 1998.
7. Гусейнова Л. В. Довідник виконавця-інструменталіста : навч. посіб. Ніжин : Вид-во НДПУ імені М. Гоголя, 2003, 91 с.
8. Щербініна О. М. Теорія та практика пізнання музичного стилю : навч.-метод. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2006. 87 с.
9. Щербініна О. М. Інтерпретація дитячої фортепіанної музики. С. С. Прокоф'єв «12 легких п'єс для фортепіано» : методичні рекомендації. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2007
10. Щербініна О. М. Основний музичний інструмент (фортепіано) : зб. тестових завдань. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2009. 61с.
11. Щербініна О. М. Інтерпретація фортепіанної музики для дітей. Р. Шуман «Альбом для юнацтва» : методичні рекомендації. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2012. 43с
12. Щербініна О. М., Щербінін М. А. Пізнання музичного стилю: теорія, методика, практика 517МБ : ел. навч. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2014.
13. Щербініна О. М. Все про фортепіано: 15 електронних тестів / практикум з фортепіанної підготовки : ел. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2015
14. Щербініна О. М. Інтерпретація фортепіанної музики для дітей. Г. Сасько «Мозаїка» : методичні рекомендації. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2018. 34с.

15. Шумський М. О. Твори для фортепіано : посіб. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2010. 45 с.
16. Шумський М. О., Щербініна О. М., Павленко О. М. Основи фортепіанної підготовки : навч. посіб. 2-ге вид., уточ., доп. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2018. 234 с.
17. Дорохін В. Г. Вивчення поліфонії в класі акордеона: питання теорії та практики : навч. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2012. 101 с. (з грифом МОН молоді та спорту України)
18. Дорохін В. Г. Методологічні засади виконавської організації музичної тканини на баяні (акордеоні) : навч. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2013. 86 с. (з грифом МОН молоді та спорту України) (лист від 29.01.13 №1/11–802)
19. Дорохін В. Г. Художня організація музичного твору на баяні: артикуляційний аспект : навч. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2013. 111с. (з грифом МОН молоді та спорту України) (лист від 09.04.13 №1/11–6790)
20. Павленко О. М. Джазова імпровізація в системі інструментально-виконавської підготовки : методичні рекомендації. Ніжин: Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2013. 35 с.
21. Шумський М. О., Щербініна О. М., Павленко О. М. Основи фортепіанної підготовки : навч. посіб. 2-ге вид., уточ., доп. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2018. 234 с.
22. Ростовська І. О. Формування мотивації учіння гри на фортепіано : навч.-метод. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2015. 159 с.
23. Котлінська Л. Г. Особливості розшифровки орнаментики в клавірних творах Й.С. Баха : методичні рекомендації. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2005. 26 с.
24. Сливко С. А. Формування музично-слухової активності у процесі музично-виконавської підготовки студентів : методичні рекомендації. Ніжин : Вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2012. 26 с.
25. Крицький В. М. Засвоєння узагальнених прийомів способу музично-виконавської діяльності у процесі роботи над музичними творами : методичні рекомендації. Ніжин : Вид-во НДПУ імені М. Гоголя, 2001. 32 с.
26. Крицький В. М. Формування художньо та дидактично доцільних знань у процесі роботи з музичними творами : методичні рекомендації. Ніжин : Вид-во НДПУ імені М. Гоголя, 2001. 32 с.